

**USTAVNO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE**
Beethovnova ulica 10
1000 LJUBLJANA

USTAVNO SODIŠČE RS

SPREJEMNA ŠT. _____

PREJETO **08-10-2026**

- OSEBNO

- PO POŠTI

- PO FAXU

ODDANO NA POŠTO _____

1 DNE _____ 20 _____

KRAT

7 PRILOG

Podpis

VLAGATELJICA ZAHTEVE:

OBČINA ANKRAN, Jadranska cesta 66,
6280 Ankaran,

ki jo zastopa:

ODVETNIK
MAG. MIHA ŠIPEC
SPECIALIST
CIVILNEGA IN GOSPODARSKEGA PRAVA
TER PRAVA INTELAKTUALNE LASTNINE
1000 LJUBLJANA
ČUFARJEVA ULICA 3

ZAHTEVA ZA OCENO USTAVNOSTI IN ZAKONITOSTI

Uredbe o mejnih vrednosti kazalcev hrupa v okolju (Uradni list Republike Slovenije, št. 107/2025 z dne 19. 12. 2025)

- 1 x
- priloge
- pooblastilo

I.

Vlagateljica te zahteve za oceno ustavnosti in zakonitosti je Občina Ankaran, torej samoupravna lokalna skupnost, ki je legitimirana za vlaganje tovrstne ustavne zahteve z določbo 9. alineje 1. odstavka 23. a člena Zakona o ustavnem sodišču (ZUstS). Vlagateljica trdi, da je v tem primeru zagotovo izpolnjen tudi nadaljnji pogoj za vložitev ustavne zahteve, ki ga zadnji del določbe 9. alineje 1. odstavka 23. a člena ZUstS določa z dikcijo:

»če se posega v ustavni položaj ali v ustavne pravice samoupravne lokalne skupnosti«.

Izpodbijani predpis je **Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju**, ki jo je sprejela Vlada Republike Slovenije dne 17.12.2025 in je bila objavljena v Uradnem listu RS, št. 107/25 z dne 19.12.2025 (v nadaljevanju cit. kot »Uredba« ali »Izpodbijana uredba«). V veljavo je stopila naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS, torej dne 20.12.2025. Iz razlogov, ki bodo utemeljeni v nadaljevanju, vlagateljica Ustavnemu sodišču RS predlaga, da izpodbijano uredbo v celoti odpravi. Izpodbijani uredbi vlagateljica očita najprej, da je bil neustaven, nezakonit in nasprotujoč zavezujočim mednarodnim pravnim aktom že postopek njenega sprejemanja. Vlagateljica presojo s strani Ustavnega sodišča RS torej zahteva, med drugim, s stališča določbe 3. odstavka 21. člena ZUstS, po kateri Ustavno sodišče v okviru presoje zakonov in podzakonskih aktov:

»odloča tudi o ustavnosti in zakonitosti postopkov, po katerih so bili ti akti sprejeti.«

Vlagateljica neustavnost, nezakonitost in nasprotovanje zavezujočim mednarodnim pravnim aktom očita tudi rezultata tega postopka, torej sami Uredbi oziroma njeni vsebini. Uredba namreč vsebuje celo vrsto določb in sklopov določb, ki neposredno nasprotujejo pravici do zdravega življenjskega okolja iz 72. člena Ustave Republike Slovenije. O navedeni ustavni pravici je Ustavno sodišče RS z odločbo št. U-I-263/95 ter z več naslednjimi že sprejelo sledeče stališče:

»Na podlagi 72. člena **pripada pravica do zdravega življenjskega okolja vsakomur, država pa jo je dolžna zagotavljati.**«

V okviru ustavne pravice do zdravega življenjskega okolja je država seveda **dolžna zagotavljati tudi (učinkovito) varstvo pred škodljivim hrupom v okolju**. S tem v zvezi pa vlagateljica trdi, da izpodbijana uredba to njeno ustavno dolžnost prekrši oz. nedopustno izničuje vsaj na dva načina. Prvi je v tem, da številne določbe Uredbe za mnogo zelo škodljivih vrst hrupa v celoti in popolnoma izključujejo vsakršno pravno zaščito prizadetim, in to vse do neskončne in smrtonosne škodljivosti takšnega iz pravne zaščite izključenega ravnanja (gl. celo vrsto alinej 2. odstavka 2. člena – manjša gradbišča in skladišča, manj prometne ceste in železniške proge, tudi celoten hrup, ki ga povzročajo ladje, iz 8. točka 3. odstavka 2. člena). Drugo vrsto popolnega izničenja pravnega varstva prizadetih pred škodljivim hrupom pa predstavljajo določbe, na podlagi katerih se lahko povzročitelj hrupa izogne ukrepom tako, da te ukrepe

povzročitelj kar sam arbitrarno razglasi za ekonomsko neupravičene ali neizvedljive (8. in 9. odstavek 9. člena). Pri vlagatelju te ustavne zahteve so navedene ex lege izključitve pravnega varstva ter odprte možnosti za arbitrarno izogibanje varstvenim ukrepom še posebej brizante zaradi njihovega vpliva na ravnanja in poslovanja Pristanišča za mednarodni promet v Kopru oziroma upravljavca tega pristanišča gospodarske družbe Luka Koper d.d. Koper. Izpodbijana uredba z Ustavo zagotovljeno pravno varstvo pred škodljivim hrupom poslovanja Luke Koper Občini Ankaran in njenim občanom v celoti jemlje ali vsaj bistveno otežuje z vsemi zgoraj povzetimi oblikami ex lege izključenega ali arbitrarno onemogočenega pravnega varstva. Še posebej pa je za vlagateljico in njene občane nevzdržna določba 8. točke 3. odstavka 2. člena Uredbe, po katerem se Uredba ne uporablja za:

»hrup, ki ga povzročajo ladje«.

Gre za določbo, ki je uvrščena v 3. odstavek 2. člena Uredbe, v katerem je v 12 točkah naštetih 12 vrst hrupa oziroma načinov njegovega povzročanja, za katere se Uredba ne uporablja. Zelo pretežni del teh točk vsebuje situacije, ki so pravno urejene z drugimi predpisi, ter situacije, ki zadevajo varstvo zdravja, obrambo države, varstvo pred naravnimi nesrečami in podobne aktivnosti v splošnem javnem interesu. Izrazito izven tovrstnega okvira pa sta točka 4., ki izključuje pravno varstvo pred hrupom, ki ga povzročajo akustični inštrumenti, in 8. točka glede hrupa, ki ga povzročajo ladje. Pri vrstah hrupa, za katere se Uredba ex lege ne uporablja, je pravno varstvo prizadetega napram povzročitelju takšnega hrupa seveda generalno izključeno, torej tudi v primeru smrtonosnega »neskončnega hrupa« npr. milijona decibelov. Če mejne vrednosti hrupa za neko vrsto hrupa sploh niso določene, potem tudi ne morejo biti presežene ter povzročitelj posledično ex lege sploh ne more (nikoli) biti kakorkoli sankcioniran ali prisiljen v kakršnekoli ukrepe.

Pravila iz izpodbijane Uredbe, ki pravno varstvo pred hrupom za določene vrste hrupa izključujejo, neposredno posegajo v ustavni položaj Občine Ankaran. Po 1. odstavku 140. člena Ustave spadajo v pristojnost občine lokalne zadeve, ki jih občina lahko ureja samostojno in ki zadevajo njene prebivalce. Navedeno ustavno pristojnost konkretizira 21. člen Zakona o lokalni samoupravi (ZLS), ki med izvirnimi nalogami občine izrecno določa, da občina:

»skrbi za varstvo pred hrupom in opravlja druge dejavnosti varstva okolja.«

Varstvo pred hrupom torej ni zgolj splošni interes prebivalcev Občine Ankaran, temveč je zakonsko določena izvirna naloga občine. Kadar je pravno varstvo pred hrupom izključeno ali dovoljeno po arbitrarni odločitvi povzročitelja hrupa, pa to občini učinkovito izvrševanja te njene naloge onemogoča oziroma vsaj zelo bistveno otežuje. Vlagateljica ob tem poudarja, da občina tu uveljavljane neustavnosti in nezakonitosti Uredbe ne more sanirati z lastnim ukrepanjem. Določitev mejnih vrednosti emisij, obsega obratovalnega monitoringa in načinov preverjanja skladnosti je po drugem odstavku 18. člena Zakona o varstvu okolja (ZVO-2) namreč v pristojnosti Vlade RS.

Poseg izpodbijane Uredbe v ustavni položaj Občine Ankaran je neposreden in konkreten. Vlagateljica je občina, katere ozemlje meri nekaj več kot 8 kvadratnih kilometrov. Celotno to ozemlje je v oddaljenosti manj kot 2 km od območja Luke Koper.

Vseh 3444 prebivalcev Občine Ankaran živi v oddaljenosti manj kot 1 km od morja ter s tem od hrupnih ladij, ki na sidrišču zelo blizu obale po več dni čakajo na pretovor blaga. Pri prebivalcih Ankarana, ki so najbližje Luki Koper, je oddaljenost njihovih bivališč od Luke le nekaj deset metrov. **Hrup, ki ga povzročajo ladje, zato stalno posluša vsak prebivalec Občine Ankaran, velika večina njih pa ves čas sliši tudi hrup, ki ga povzroča pravzaprav nenehni cestni promet v Luki Koper, pristaniška skladišča in gradbišča, ter nasploh poslovanje pristanišča.**

Ob takem stanju vlagateljica njene procesne legitimacije tako ne utemeljuje zgolj s posledicami izpodbijane ureditve za zdravje in kakovost življenja njenih prebivalcev. Zatrjuje in izkazuje tudi poseg v lastni ustavni položaj, saj ji izpodbijana določba onemogoča oziroma bistveno otežuje učinkovito izvrševanje izvršne naloge varstva pred hrupom. Zaradi njene zgoraj opisane intenzitete gre pri tem za (onemogočeno) eno izmed najbolj ključnih ustavnih in zakonskih pristojnosti Občine Ankaran. S tem pa je oz. bi moral biti pogoj iz 9. alineje 1. odstavka 23. a člena ZUstS izpolnjen.

II.

Pri presoji postopka sprejemanja izpodbijane uredbe skladno s cit. določbo 2. odst. 21. čl. ZUstS bi po mnenju vlagateljice morale biti zelo pomembno, da je bil postopek sprejemanja izpodbijane Uredbe, ki je tekel v času pred 20.12.2025, že drugi postopek sprejemanja v vseh bistvenih elementih enake Uredbe. Praktično enako (prvo) Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju je Vlada RS namreč sprejela že v letu 2018. Ta prva Uredba je bila objavljena v Uradnem listu RS št. 43/18 in 59/19 ter je začela veljati dne 7.7.2018. Zoper to prvo Uredbo je bilo vloženih več ustavnih pobud in ustavnih zahtev, med njimi zlasti ustavna pobuda pobudnikov Eko Krog – društvo za naravovarstvo in okoljevarstvo Zagorje ob Savi ter pobudnikov Potnik, Salmič in Zavodnik, ki se je obravnavala pod št. U-I-441/18, ter ustavna zahteva Varuha človekovih pravic RS, ki se je obravnavala pod št. U-I-48/19. V obeh je bilo zoper Uredbo 2018 navedenih na desetine strani podrobno razčlenjenih očitkov o neustavnosti in nezakonitosti tako postopka sprejemanja Uredbe 2018 kot (glede zelo številnih določb) tudi same vsebine Uredbe 2018.

Po štirih letih postopka je Ustavno sodišče z odločbo št. U-I-441/18 z dne 6.7.2022 nato ugotovilo, da je (bila) Uredba 2018 v neskladju z Ustavo ter je Vladi RS naložilo, da mora ugotovljeno protiustavnost odpraviti v roku enega leta. Takšno odločitev je Ustavno sodišče utemeljilo z ugotovitvijo, da v postopku njenega sprejemanja ni bilo zagotovljeno učinkovito sodelovanje javnosti, saj so bile po zaključeni javni obravnavi v besedilo vključene vsebinsko pomembne rešitve, s katerimi javnost predhodno ni bila seznanjena. Konkretno je šlo za naknadno vključitev v Uredbo 2018 »Priloge 4«, ki v osnutku ni bila vsebovana in s katero javnost v postopku ni bila seznanjena ter ustreznega odločanja o tem zato ni mogla izvesti. Navedeno je Ustavno sodišče v odločbi št. U-I-441/18 sprejelo kot nasprotujoče določbi drugega odstavka 120. člena Ustave. Pregled obrazložitve odločbe št. U-I-441/18 sicer pokaže, da je Ustavno sodišče sprejeto odločitev utemeljevalo zgolj na ugotovljeni neustavnosti enega segmenta postopka, namreč tistega, ki zadeva omenjeno »Prilogo 4«. Glede vsega

ostalega se Ustavno sodišče ni opredeljevalo, kar je v 33. točki obrazložitve odločbe št. U-I-441/18 pojasnilo s sledečim:

»Ker je Ustavno sodišče ugotovilo protiustavnost Uredbe že zaradi neskladja z drugim odstavkom 120. člena Ustave, drugih očitkov ni presojo.«

V posledici takšne omejene presoje je v odločbi št. U-I-441/18 izostalo vsakršno opredeljevanje Ustavnega sodišča do ostalih postopkovnih očitkov. Sodišče se zato tudi ni opredelilo do obširno uveljavljenih stališč, po katerih je Vlada RS ravnala v nasprotju z zahtevo iz 8. člena Aarhuške konvencije na način, da je ignorirala rezultate udeležbe javnosti in se o pripombah in predlogih javnosti celo sploh ni opredeljevala. Glede na opisani pristop se v odločbi št. U-I-441/18 Ustavno sodišče ni opredeljevalo niti o vsebinskih očitkih, vključno z opredeljevanjem o že takrat obširno uveljavljenih ugovorih zoper generalno izključevanje iz Uredbe 2018 hrupa, ki ga povzročajo ladje, manjša skladišča, manj prometne ceste, manj prometne železniške proge, itd.

Z odločbo Ustavnega sodišča RS št. U-I-441/19 z dne 6.7.2022 je bilo, kot rečeno, Vladi RS naloženo odpraviti neustavnost Uredbe 2018 v roku enega leta. Vendar pa se Vlada tega roka ni držala, saj je zahtevo Ustavnega sodišča z izpodbijano (drugo) Uredbo uresničila šele po treh letih in pol. Pri tem pa je **Vlada RS v decembru 2025 sprejela Uredbo, ki je – z izjemo nekaj nepomembnih razlik – enaka (s strani Ustavnega sodišča za neustavno razglašeni) Uredbi 2018.** Enako Uredbo kot sedem let prej je Vlada RS sprejela kljub temu, da je bila že v prvem postopku opozorjena na evidentno neustavnost številnih določb Uredbe 2018, pa je te neustavne določbe vseeno vključila tudi v drugo Uredbo. Vlada RS je tudi v letu 2025 ravnala v nasprotju z zahtevo iz 8. člena Aarhuške konvencije in s 44. členom Ustave na način, da do sprejema Uredbe sploh ni objavila stališč o pripombah in predlogih javnosti. Ta stališča so bila objavljena šele nekaj tednov po že sprejeti Uredbi 2025, z dokumentom »Obrazloženo stališče k pripombam in predlogom iz postopka sodelovanja javnosti, Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju«, št. 007-14/2025, izdanim dne 12.1.2026. Tudi v tem dokumentu z dne 12.1.2026 pa argumentiranih odgovorov na argumente javnosti sploh ni oziroma so tu odgovori prazni ali logično nesmiselni. Na njene pripombe z dne 12.9.2025 je vlagateljica tako dobila zgolj nesmiseln odgovor na pripombe glede 5. in 9. člena (točke 162. in 163.). Na pripombo zoper izključevanje iz Uredbe hrupa, ki ga povzročajo ladje, pa je Občina Ankaran dobila le »odgovor«, s katerim ni odgovorjeno na popolnoma nič od tistega, kar so vlagateljica in drugi s tem v zvezi uveljavljali (gl. 141. točko dokumenta z dne 12.1.2026). Čeprav so bile ključne pripombe na rešitve iz izpodbijane Uredbe znane že ves čas od leta 2018 dalje, se Vlada RS oz. pripravljavci Uredbe o njih niso opredelili tekom celih osmih let postopka – tudi »odgovori« iz časa že po sprejetju Uredbe 2025 pa v resnici ne odgovorijo ničesar. Po mnenju vlagateljice je že iz tega jasno, da je bilo sodelovanje javnosti omogočeno le kot navidezno, v resnici pa je bilo odklonjeno oz. ignorirano, kar pomeni grobo kršenje (vsaj) 8. člena Aarhuške konvencije in 44. člena Ustave RS.

III.

Med določbe izpodbijane Uredbe 2025, ki so (kljub mnogim pripombam) do pike in vejice enake določbam Uredbe 2018, sodi tudi celoten sklop določb, ki za posamezne vrste hrupa pravno varstvo prizadetih že v osnovi izključujejo. To velja za določbe 1., 2., 4. in 8. alineje 2. odstavka 2. člena izpodbijane Uredbe 2025, ki so enake 1., 2., 4. in 8. alineji 1. odstavka 3. člena Uredbe 2018, s katerimi uredbi podajata definicijo (možnih) »virov onesnaževanja s hrupom«. Viti hrupa so v teh določbah definirani oz. omejeni (zgolj) na:

- ceste, na katerih letni pretok presega 1.000.000 vozil,
- železniške proge z letnimi prevozi več kot 10.000 vlakov,
- skladišča, ali druge odprte površine za pretovor blaga, če letna masa tega blaga presega 10.000 ton, ter
- gradbišča, na katerem se izvajajo posegi v okolje, za katere je treba opraviti presojo vpliva na okolje v skladu z okoljskimi predpisi.

Popolnoma jasna a contrario razlaga teh določb pa je seveda v tem, da manj prometne ceste (pod 1.000.000 vozil letno), manj prometne železnice (manj kot 10.000 vlakov letno), manjša skladišča ter manjša gradbišča že ex lege ne morejo biti šteta za vir hrupa iz Uredbe ter zato navedeno pač ni pravno regulirano ter tudi ne sankcionirano. Pravna deregulacija pa je še bolj direktno urejena z določbo 8. točke 3. odstavka 2. člena Uredbe 2025, ki je dobesedno enak določbi 7. točke 2. odstavka 2. člena Uredbe 2018, po kateri se Uredba ne uporablja za:

»hrup, ki ga povzročajo ladje«.

V zvezi s to določbo vlagateljica ugotavlja, da sta številne očitke v smer njene neustavnosti navedli že ustavna pobuda in ustavna zahteva zoper Uredbo 2018 v zadevah št. U-I-441/18 in U-I-48/19. Številni argumenti v smer neustavnosti takšne določbe so bile navedeni tudi v javni razpravi o osnutku Uredbe 2025. Vse te pripombe in argumenti so bili s strani pripravljavca Uredbe oziroma Vlade RS dosledno ignorirani oz. odpravljeni z nesmiselno in prazno »argumentacijo«. To velja tudi za pripombe in predloge, ki jih je dne 12.9.2015 pripravljavcem Uredbe posredovala vlagateljica te ustavne zahteve Občina Ankaran. Vlagateljica na teh trditvah vztraja in jih naslavlja tudi na Ustavno sodišče RS. Vlagateljica tako lahko le ponovi njeno stališče, po katerem **je pri vrstah hrupa, za katere se Uredba ex lege ne uporablja in zadevni hrup ni pravno urejen drugje, pravno varstvo prizadetega napram povzročitelju takšnega hrupa seveda generalno izključeno, torej tudi v primeru smrtonosnega »neskončnega hrupa« npr. milijona decibelov. Če mejne vrednosti hrupa za neko vrsto hrupa sploh niso določene, potem tudi ne morejo biti presežene ter povzročitelj posledično ex lege sploh ne more (nikoli) biti kakorkoli sankcioniran ali prisiljen v kakršnekoli ukrepe.**

Pravila iz izpodbijane Uredbe, ki pravno varstvo pred hrupom za določene vrste hrupa izključujejo, so v nasprotju tudi z mednarodnopravnimi zavezami Republike Slovenije. Določbe, ki hrup ladij, manj prometnih cest ali manjših gradbišč itd. v bistvu dopuščajo do neomejene intenzitete (npr. tudi do smrtonosnih 200 decibelov), izrazito nasprotujejo tudi pravici iz 8. člena Evropske konvencije o človekovih pravicah (EKČP),

kot jo razlaga in uporablja Evropsko sodišče za človekove pravice (ESČP). Vsaj v zadevah št. 2345/06 Dees proti Madžarski, št. 61260/08 Oluić proti Hrvaški in št. 4143/02 Moreno Gomez proti Španiji je ESČP zavzelo jasno stališče, da je kršitev 8. člena EKČP lahko podana tudi kadar:

»intenziteta hrupa preseže s pravom določeno stopnjo«.

Če pravo, ki bi določilo najvišjo stopnjo hrupa, za določene situacije v neki državi sploh ne obstaja (kot je to npr. v primeru hrupa, ki ga povzročajo ladje), pa obramba pred na tak način povzročenim hrupom sploh ni mogoča in je takšna morebitna nacionalna pravna ureditev že v osnovi in vedno v nasprotju z EKČP. Pravna ureditev, ki za določene vrste hrupa generalno izključuje pravno varstvo pred (vsaj potencialno) tudi smrtonosnim takšnim hrupom, bi po mnenju vlagateljice sicer morala biti že v osnovi in vedno nasprotujoča določbi 72. člen Ustave RS. Le-ta določa sledeče:

»Vsakdo ima v skladu z zakonom pravico do zdravega življenjskega okolja.

Država skrbi za zdravo življenjsko okolje. V ta namen zakon določa pogoje in načine za opravljanje gospodarskih in drugih dejavnosti.«

Po mnenju vlagateljica neustavnost zadevnih določb Uredbe sledi že iz samega besedila navedene določbe Ustave RS. Pravni akt, ki (sploh lahko) določi pogoje in načine za opravljanje dejavnosti, ki posega v ustavno pravico do zdravega življenjskega okolja, je glede na določbo 72. člena Ustave **lahko le zakon in nikakor ne nek podzakonski akt, npr. uredba Vlade RS.** Generalno izključevanje pravnega varstva zoper določene vrste hrupa je, nenazadnje, tudi nezakonito. Določba 21. člena Zakona o vladi namreč določa, da lahko vlada z uredbo (zgolj) podrobneje ureja in razčlenjuje v zakonu določena razmerja. Vlada RS torej že v osnovi nima pooblastil z uredbo samovoljno določati kaj je in kaj ni vir hrupa ter kaj opravičuje pravno varstvo ter kaj morda ne.

Generalno izključevanje pravnega varstva za zgoraj navedene vrste hrupa izrazito nasprotuje tudi pravu Evropske unije, ki velja tudi za Republiko Slovenijo ter slovenskega normodajalca zavezuje. Pregled določbe 3. odstavka 2. člena Uredbe pokaže, da večina od skupaj 12 v določbo vključenih točk predstavlja povzemanje določb 2. odstavka 2. člena Direktive 2002/49/ES Evropskega parlamenta in sveta o ocenjevanju in upravljanju okoljskega hrupa, sprejete dne 25.6.2002 (v nadaljevanju cit. kot »Direktiva 2002/49/ES«). Navedena določba Direktive 2002/49/ES predstavlja izključno ureditev izjem, za katere naj Direktiva ne velja in ki so edine lahko pravno urejene brez zgornjih omejitev stopnje hrupa. **Državam članicam EU teh izjem torej ni dopustno arbitrarno širiti. Še najmanj pa je ta krog izjemnih situacij dopustno razširiti v sfere, ki gredo popolnoma izven in preko tistega, kar predstavlja vsebino, smisel in namen 2. odstavka 2. člena Direktive 2002/49/ES.** Da je izpodbijana Uredba v izrazitem in globokem neskladju z Direktivo 2002/49/ES sledi nenazadnje tudi iz obširne in poglobljene uničujoče pravne kritike osnutka Uredbe 2025, ki ga je z dopisom št. 354-46/2025/9 z dne 3.11.2025 podala kar Služba Vlade RS za zakonodajo. Tako kot glede vseh drugih pripomb se v okviru njenega zgolj

navidezno omogočenega sodelovanja javnosti Vlada RS ni opredelila niti do teh uničujočih argumentov njenega lastnega strokovnega organa.

Da je takšna arbitrarna širitev izjem nedopustna s stališča prava EU, sledi nenazadnje tudi zato, ker takšne izjeme ne ureja nobena evropska pravna ureditev, niti v zelo pomorskih državah, kot sta npr. Italija in Hrvaška (gl. npr. 1. člen hrvaškega Zakona o zaščiti od buke – Uradni list RH št. 30/09).

IV.

Ko je vse pripombe in predloge javnosti ignoriral ali pavšalno zavrnil s praznimi »argumenti«, je izdajatelj izpodbijane Uredbe v celoti opustil tudi morebitno utemeljitev razlogov, zaradi katerih je iz pravne zaščite izključil zgolj hrup, ki ga povzročajo ladje, in ne tudi hrup, ki ga povzročajo druge zelo istovrstne kopenske aktivnosti. Ob takem stanju pa lahko vlagateljica zgolj zatrdi, da **izpodbijana Uredba nasprotuje (tudi) načelu enakosti iz 14. člena Ustave RS**. Prebivalci, ki živijo v bližini pristanišč in so izpostavljeni hrupu ladij, se namreč nahajajo v bistveno enakem položaju kot prebivalci, izpostavljeni drugim virom industrijskega ali prometnega hrupa, kot so industrijski obrati, ceste, železniške proge ali letališča, ki jih uredba sicer ureja. Z izključitvijo hrupa ladij so ti prebivalci postavljeni v slabši pravni položaj in jim je zagotovljena nižja raven varstva pravice do zdravega življenjskega okolja, za kar ni podan noben razumen in stvaren razlog.

Če se uredba uporablja za druge vire prometnega hrupa, ki imajo primerljiv vpliv na okolje in zdravje ljudi, bi morala biti izključitev ladij posebej utemeljena, zlasti če gre za ladje, ki redno vplivajo na obalna območja, sidrišče ali pristanišče, kjer je obremenjenost s hrupom lahko znatna. Razlikovanje, ki ga prinaša izpodbijana uredba, temelji izključno na izvoru hrupa, ne pa na njegovi intenzivnosti, trajanju, ponavljanju ali posledicah za zdravje ljudi in njihovo življenjsko okolje, kar je že v osnovi lahko le ustavno nedopustno. Po logiki izpodbijane določbe je torej enako intenziven, enako dolgotrajen in enako moteč nočni hrup pravno upošteven, če ga povzroča vlak, cestni promet ali letalo, ne pa tudi, če ga povzroča ladja. Za zdravje, spanec in kakovost življenja prizadetega prebivalca pa izvor hrupa seveda v ničemer ne spremeni njegovih posledic. **Uredba tako prebivalcev ne varuje pred čezmernim hrupom kot takim, temveč zgolj pred hrupom tistih virov, ki jih je normodajalec za upoštevne vire hrupa izbral (ali izključil !) povsem arbitrarno.**

Takšna pravna ureditev brez stvarnega razloga povzroča **neustavno diskriminacijo** v širšem smislu tudi zato, ker v ugodnejši položaj postavlja povzročitelje ladijskega hrupa v primerjavi z upravljavci drugih virov hrupa, za katere veljajo mejne vrednosti in ukrepi, določeni z Uredbo. Če naj – s stališča večanja dobička ugodni – odpustek glede neomejeno hudega (tudi) nočnega hrupa uživajo ladjarji in/ali upravljalci pristanišč, bi ob spoštovanju ustavnega načela enakosti isto pravico morali uživati tudi upravljalci železnice, cestnega prometa ter zračnega prometa. Bistveno enaki položaji se torej neutemeljeno obravnavajo neenako, kar predstavlja kršitev 14. člena Ustave RS.

Na tak neustaven učinek izpodbijane Uredbe je v že zgoraj cit. pripombah z dne 12.9.2025 opozorila tudi Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo. Ta je poudarila, da izključitev ladijskega hrupa v gradivu ni obrazložena, da prebivalce v bližini pristanišč postavlja v slabši pravni položaj in jim brez razumnega in stvarnega razloga zagotavlja nižjo raven varstva zdravega življenjskega okolja. V okviru njenega zgolj navideznega omogočanja sodelovanja javnosti se Vlada RS v njenem (sicer naknadnem) odzivu na pripombe z dne 12.1.2026 z ničemer ni opredelila niti do teh nadaljnjih uničujočih argumentov njenega lastnega strokovnega organa.

V.

Izpodbijana Uredba, kot rečeno, vsebuje tudi določbe, ki (kakršnokoli) pravno varstvo pred ekscesnim hrupom prizadetim odrekajo na posreden način. Med navedeno sodijo zlasti določbe 8. in 9. odstavka 9. člena Uredbe, na podlagi katerih lahko čezmeren hrup za takšnega, da ni »čezmeren« (ter ni sankcioniran), arbitrarno razglasi kar sam povzročitelj hrupa. Ta že kar bizarna pravna ureditev povsem jasno sledi iz določbe 8. odstavka 9. člena Uredbe, po kateri čezmerna obremenitev okolja s hrupom »ni čezmerna« kadar:

»so izvedeni tehnično, prostorsko in ekonomsko upravičeni ukrepi za zmanjšanje emisije.«

Odločanje o tem kaj so in kaj niso »ekonomsko upravičeni« ukrepi za zmanjšanje emisije hrupa pa je seveda v celoti v sferi (ekonomike) povzročitelja hrupa, ki se na podlagi te določbe za kakršenkoli ukrep lahko arbitrarno odloči, da ga ekonomsko preveč obremenjuje ter da ga zato pač ne bo izvedel. Na takšni podlagi se povzročitelj hrupa seveda lahko določi, da nikoli ne bo izvedel nobenega ukrepa. Enak učinek ima tudi določba 9. odstavka 9. člena Uredbe, po kateri »čezmerna obremenitev s hrupom ni čezmerna« kadar:

»lastniki varovanih prostorov odklonijo izvedbo ukrepov ali je ne omogočijo.«

Zelo konkretna izpeljava te določbe je seveda lahko takšna, da **lastnik pristaniškega pomola (»varovanega prostora«) sam sebi odkloni soglasje za izvedbo ukrepov za zmanjšanje čezmernega hrupa, ki ga povzroča (npr. nočno) hrupno pretovarjanje avtomobilov na tem pomolu** – ter se (kakršenkoli) ukrep na tej podlagi lahko povsem brez sankcij v celoti in vedno arbitrarno odkloni.

Tudi za pravkar obravnavane določbe 8. in 9. odstavka 9. člena izpodbijane uredbe sicer velja, da sta določbi Uredbe 2025 (enako kot praktično celotna Uredba) enaki kot v Uredbi 2018. Obe določbi sta bili predmet obširno argumentirane kritike tako v ustavni pobudi v zadevi Ustavnega sodišča RS št. U-I-441/18 kot tudi v ustavni zahtevi v zadevi št. U-I-48/19. Podrobna argumentacija razlogov zoper takšno pravno ureditev je bila pripravljavcu uredbe posredovana tudi v javni razpravi o osnutku Uredbe 2025, med drugim tudi s pripombami vlagateljice Občine Ankaran z dne 12.9.2025. V postopku, ki je izrazilo nasprotovanje zahtevam iz 8. člena Aarhuške konvencije in 44. členu Ustave RS, pa je vlagateljica na te svoje pripombe dobila le odgovor kot je naveden v točki 163. stališč o pripombah z dne 12.1.2026 – torej ignoriranje bistva

pripombe ter povsem evidentno norčevanja iz podajalca pripombe. Vlagateljica predlaga, da ob odločanju o tej ustavni zahtevi Ustavno sodišče RS oceni, ali se s postopkom, v katerem je bila po sedmih letih sprejeta enaka uredba kot je bila enkrat že razglašena za neustavno, ter v katerem se je sodni rok enega leta samovoljno podaljšalo na tri leta in pol – kar bo skupno neustavno stanje očitno raztegnilo na vsaj deset let – pripravljavci in izdajatelj izpodbijane uredbe morda ne norčujejo tudi iz samega Ustavnega sodišča RS ter iz ustavnega reda Republike Slovenije.

V Ljubljani, dne 8.10.2026

OBČINA ANKARAN

DOKAZI (PRILOŽENE LISTINE):

- Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 107/25 z dne 19.12.2025 – izpodbijana uredba)
- Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju 2018 (Uradni list RS št. 43/18 in 59/19)
- vpogled v pobudo za oceno ustavnosti in zakonitosti v zadevi Ustavnega sodišča RS št. U-I-441/18
- vpogled v zahtevo za oceno ustavnosti in zakonitosti v zadevi Ustavnega sodišča RS št. U-I-48/19
- odločba Ustavnega sodišča RS št. U-I-441/18 z dne 6.7.2022
- dokument RS Ministrstva za okolje, podnebje in energijo »Obrazloženo stališče k pripombam in predlogom iz postopka sodelovanja javnosti, Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju«, št. 007-14/2025 z dne 12.1.2026
- dokument »Pripombe na predlog Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju«, Občina Ankaran, dne 12.9.2025
- dokument RS Službe Vlade za zakonodajo »Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju«, št. 354-46/2025/9 z dne 3.11.2025